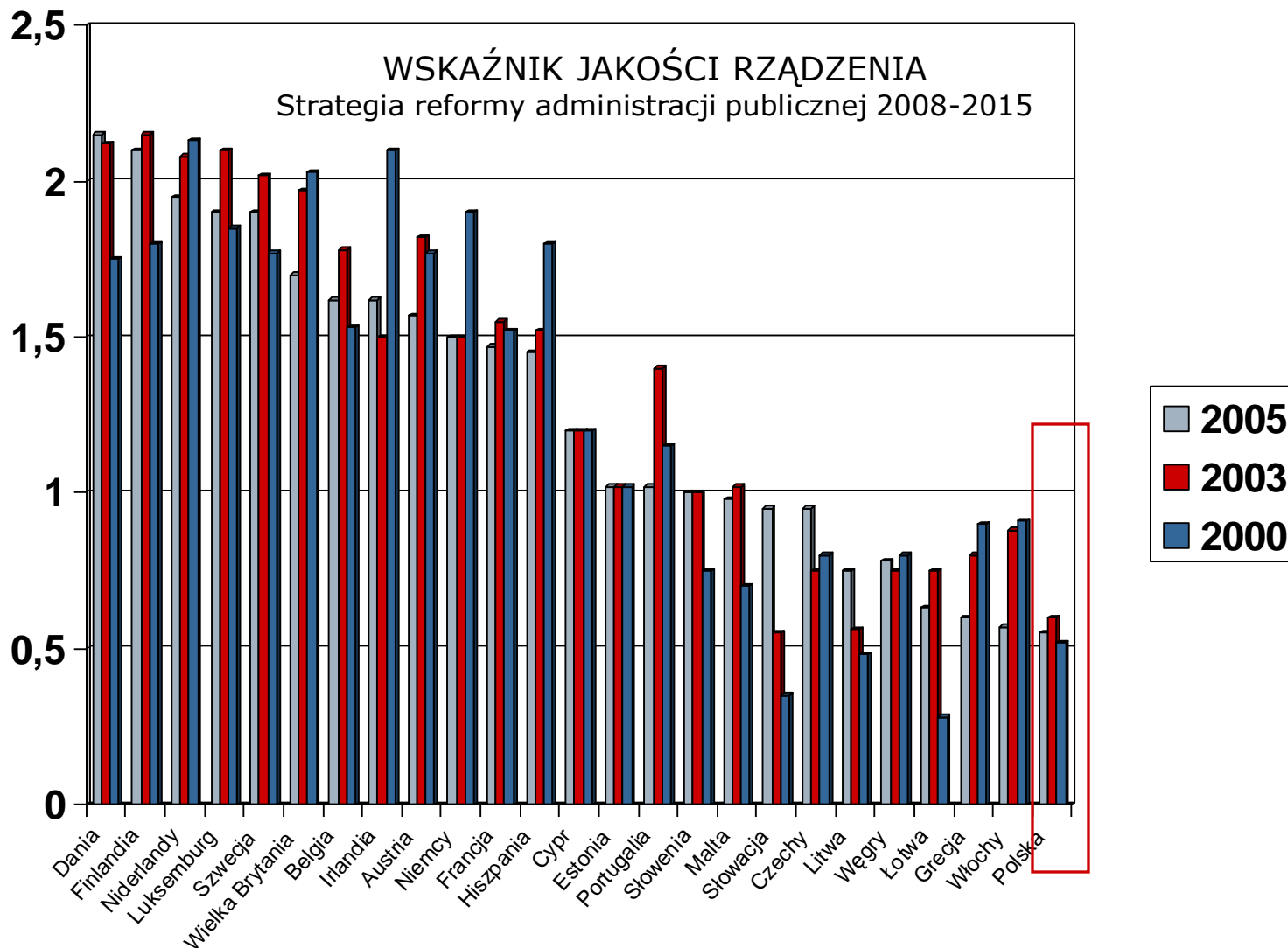

ZESPÓŁ DORADCÓW
STRATEGICZNYCH
PREMIERA RP
Dr Michał Boni

Trudności w rządzeniu

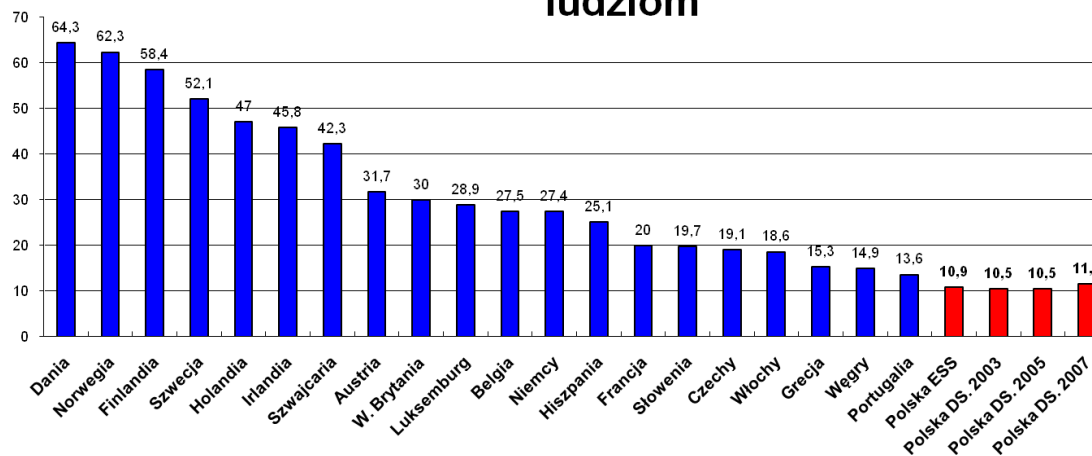
Warszawa, 6 listopada 2008r.

Jakość rządzenia

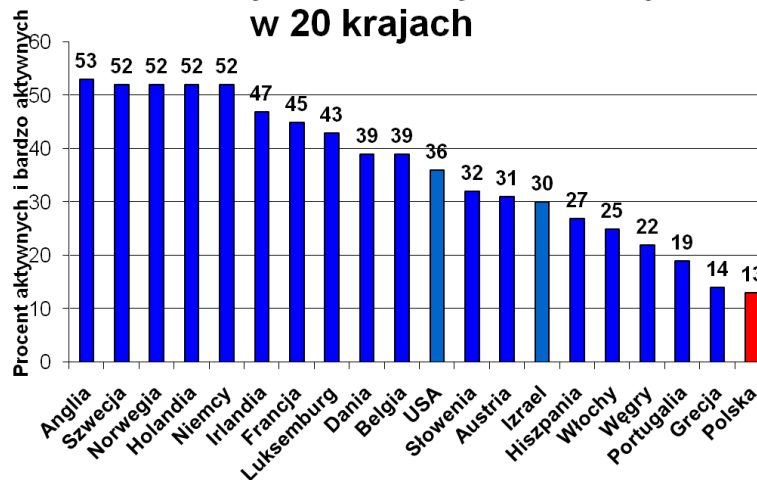

Zaufanie społeczne i aktywność

Odsetek osób w wieku 18+ ufających innym ludziom

Indeks aktywności obywatelskiej w 20 krajach

Filary sprawnego państwa

5 Filarów:

- ❑ Orientacja strategiczna w rządzeniu
- ❑ Modernizacja sektora publicznego (usługi w ramach: edukacji, zdrowia, administracji, sprawiedliwości, bezpieczeństwa państwa – orientacja na użytkownika)
- ❑ Decentralizacja – zasada pomocniczości
- ❑ Deregulacja (zdrowa, wolnościowa filozofia prawa): przedsiębiorczość i kreatywność
- ❑ Demokracja, partycypacja, reprezentacja interesów, dialog i kooperacja, społeczeństwo obywatelskie

Orientacja strategiczna w rządzeniu

- ❑ Prymat wolności nad podległością (zasada państwa)
 - Dylemat: rynek – państwo
- ❑ Prymat przyszłości nad terażniejszością (zasada polityki)
 - Dylemat: krótkoterminowy cel elekcyjny – długoterminowy cel publiczny
- ❑ Prymat aspiracji nad roszczeniami (zasada życia)
 - Dylemat: egoizm solidaryzmu grupowego – solidarność pokoleń
- ❑ Kapitał społeczny: prymat kapitału rozwoju nad kapitałem przetrwania (zasada społeczna)
 - Dylemat: konflikt – zdolność do kooperacji

Sektor publiczny - zarządzanie

- ❑ Usługi publiczne – usługi użyteczności publicznej:
 - Cel publiczny – wykonawca: prywatny | publiczny | społeczny
- ❑ Usługi publiczne – interesariusze:
 - Szkoła: uczeń | rodzina | nauczyciele | samorząd
 - Szpital/przychodnia: pacjent | lekarz | płatnik | zarządzający
 - Administracja: obywatel | urząd | prawo – regulacje
 - Wymiar sprawiedliwości: klient (poszkodowany) | pozwany | sąd | aparat śledztwa | wykonawca kary
- ❑ Orientacja na użytkownika
 - Świat współczesny – integracja ról: pracownik | właściciel | klient konsument | obywatel

Ewolucja administracji publicznej

	Administracja publiczna	Nowe zarządzanie publiczne	Responsywne zarządzanie
Relacje obywatel-władza publiczna	posłuszeństwo	Uprawnienie (do usług)	Partnerstwo
Odpowiedzialność administracji wobec	Polityków	Klientów	Obywateli, stakeholders
Główne zasady działania	Zgodność z regułami i procedurami	Efektywność i rezultaty	Otwartość, przejrzystość, partycypacja
Kryteria sukcesu	Nakład	Wynik	Proces
Kluczowy atrybut	Bezstronność	Profesjonalizm	Współkreowanie

Tradycyjne podejście do dostarczania usług publicznych nie ma przyszłości, a dostawcy tych usług poddawani są presji związanej z:

- Zmianami i wzrostem społecznych oczekiwań
- Liberalizacją usług publicznych
- Zmianami technologicznymi w sektorze prywatnym
- Żądaniem politycznej odpowiedzialności

Administracja – zarządzanie przez cele

(new public management – new public services)

Stanowienie prawa:

- Cel/zadanie
- Krystalizacja założeń (dyskusja RM)
- Udział interesariuszy w dyskusji o założeniach (konsultacje I)
- Interesy a dobro publiczne (definiowanie dobra publicznego)
- Opracowanie legislacyjne
- Uzgodnienia resortowe i społeczne (konsultacje II)
- Decyzje Rządu
- Prace parlamentarne
- Wejście w życie (akceptacja prezydenta)

OBYWATEL

Realizacja zadań:

- Cel/zadanie
- Warunki realizacji:
 - Możliwe nakłady
 - Orientacja na użytkownika
- Projekt – zarządzanie projektowe – LIDER
- Współpraca z interesariuszami (np. szkoła: rodzice – nauczyciele – samorząd, cel – uczeń, jakość edukacji)
- Monitoring
- Efekty (netto w relacji do nakładu)
- Korekta, kontynuacja, zakończenie

UŻYTKOWNIK / OBYWATEL

Budżet zadaniowy:

- Cel/zadanie
- Perspektywa projektu strategicznego
- Wieloletniość
- Reguła deficytu / reguła wydatkowa
- Ocena efektywności
- Korekty

UŻYTKOWNIK /
OBYWATEL /
PRACOWNIK

Trudności w rządzeniu (1)

(problemy instytucjonalne)

- ❑ Stanowienie : filozofia podejrzliwości, zakazu, ograniczonego zaufania (źródło – Konstytucja)
- ❑ Brak elastyczności w prawie – deficyt szybkości, sprawności, adaptacyjności
- ❑ Fałszywe równanie: rządzenie = stanowienie prawa
- ❑ Ograniczona zdolność do kooperacji:
 - przykład: MF, NBP, KNF
 - przykład: prezydent | premier (niejasność kompetencji)
 - przykład: księstwa resortowe
- ❑ Brak stabilności korpusu cywilnego oraz jakości administracji (mit „taniego” państwa – populizm vs. efektywność)
- ❑ Samorządy: autonomia w państwie

BRAK RAM DLA EFEKTYWNOŚCI RZĄDZENIA

Trudności w rządzeniu (2)

(problemy polityczne)

- ❑ Polska dzisiaj:
 - Prezydent, jako substytut opozycji i partii politycznej
 - Prezydent, jako substytut rządu (zawłaszczenie kompetencji)
 - Parlament: arena wyłącznie walki, rzadko przykład kooperacji
 - Związki zawodowe jako quasi-partie
 - Media jako arena walki i konfliktu politycznego (brak obiektywizmu)
 - POLITYKA JAKO WOJNA

BRAK POLITYKI, JAKO REALIZACJI DOBRA PUBLICZNEGO

Trudności w rządzeniu (3)

(artykulacja interesów, dialog społeczny partycypacja)

- ❑ Ujawnione i nieujawnione konflikty społeczne:
 - winners | losers transformacji
 - generacja aspiracji | generacja roszczeń
 - centra rozwoju (materialne i mentalne) | peryferie (wykluczenia materialne i mentalne)
- ❑ Zmiany pozycji społecznej:
 - inteligencja | professionals
 - robotnicy | specjaliści przemysłu
 - usługi rynkowe | usługi nierynkowe | orientacja marketingowa a nowe zawody
 - nowa, mała klasa średnia

BRAK ZDEFINIOWANYCH INTERESARIUSZY

Trudności w rządzeniu (4)

(artykulacja interesów, dialog społeczny partycypacja)

- ❑ Czy model dialogu społecznego pozwala artykułować realne interesy?
 - rytualizacja zachowań
 - polityzacja ZZ („siła sprawcza wolności, zbrojne ramię obrońców wolności, decydenci polityczni, quasi decydenci polityczni”)
- ❑ O co toczy się spór np. przy emeryturach pomostowych?
 - o przyszłość rynku pracy i rozwój Polski
 - o interesy pracowników określonych grup
 - o siłę i prestiż związków zawodowych (efekt: zafałszowany język)
- ❑ Dialog społeczny:
 - arena walki i marketingu politycznego
 - rywalizacja 0-1 (oś konfliktu)
 - brak pola dla kompromisu i modelu win-win (niedojrzałość, brak akceptacji dla reguł demokracji)
 - służy walce, nie rozwiązywaniu problemów
- ❑ Dialog obywatelski – brak rozwoju

BRAK PARTYCYPACJI I WOLI KOMPROMISU

Trudności w rządzeniu (5)

(pole debaty publicznej)

- ❑ Ideał debaty publicznej: pole wymiany, waga racji, orientacja na dobro publiczne, poszukiwanie rozwiązań
- ❑ Brak strategii komunikacyjnej CAŁEGO RZĄDU
- ❑ Realna debata publiczna (redukcja dobra publicznego do interesów partyjnych i politycznych)
 - teatr wojny
 - permanentny charakter wojny – podsycanie (strategia kampanii podczas całej kadencji)
 - krótkoterminowość perspektyw
 - marketing polityczny zamiast dyskursu politycznego

BRAK DYSKURSU POLITYCZNEGO

Trudności w rządzeniu (6)

(media)

- ❑ Debata publiczna (media)
 - orientacja na zysk, sensacje, fałszywe kreacje świata (FAKTOIDY)
 - upraszczanie rzeczywistości i potęgowanie zagrożeń – zasada symplifikacji i amplifikacji
 - brak obiektywizmu, wyjaśniania, rozumienia
 - prymat emocji nad racjami (retoryka kryzysu i walki: słowa, ton, obraz), czyli „wiele hałasu o nic”
 - celebrytyzacja kultury medialnej (idole – prestiż i poniżenie)
 - politycy w celebryckiej kulturze medialnej → czyli „polityk jako aktoreczka”
 - debata: zastrzyk amfetaminy, nie wyjaśnianie i szukanie rozwiązań

BRĄK DEBĄTY PUBLICZNEJ,
czyli prymat zgiełku nad
rozmową

Trudności w rządzeniu (7)

(deficyty)

- ❑ Brak instytucjonalnych ram dla efektywności rządzenia
- ❑ Brak polityki jako realizacji dobra publicznego
- ❑ Brak zdefiniowanych i świadomych interesariuszy nowoczesnego państwa
- ❑ Brak partycypacji w dialogu nastawionym na porozumienie i sytuację win-win (złamanie zasad demokratycznych)
- ❑ Brak przestrzeni dla debaty publicznej
- ❑ Brak dyskursu politycznego i strategii komunikacyjnej Rządu
- ❑ **ORIENTACJA NA WALKĘ, NIE KOOPERACJĘ I PERSWAZJĘ**

PYTANIE:

Czy ta walka jest naprawdę?
Czy polska polityka to świat
na niby?

Słabości rządzenia

- ❑ „Decision making process” a „policy making process” – równowaga czy rozdzielność
- ❑ Merytoryczna strona procesu decyzyjnego
- ❑ Polityczne aspekty procesu decyzyjnego
- ❑ Konkluzje decyzyjne
- ❑ Zasady i przesłanki podejmowania decyzji (kadry, wiedza – słabe know-how administracji)
- ❑ Komunikacja

Szanse dobrego rządu

1.
2.
3.
4.
5.